Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Dunajewskiego 7
Telefon 2502. — P. K. O. Nr 140.011.

Biuro miastowe administracji: ul. Karmelicka L. 16 (front).
Telefon: Nr 2036.

10 M

Prenumerata w Krakowie wynosi: mies. M 240, z odnoszeniem do domu M 260. Zamiejscowa M 270. Zagran. 320. — Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Marek 20. — Układ tabelaryczny Marek 25. — Drobne od wyrazu Mk 7. — Matrymonialne i korespondencja prywatna Mk 10. — Nadesłane Mk 50. — Nekrologi Mk 26. — Komunikaty po kronice Mk 60. — Głosy publiczne i dział ekonom. Mk 60. — Na pierwszej stronie Mk 80.
Załączniki przyjmuje się wedle umowy. — Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracyi „Gońca krakowskiego". — Komunikatów przesłanych Redakcyi uwzględniać się nie będzie

Nr. 255. — Rok IV. Kraków, wtorek 20 września 1921. Redaktor naczelny: Józef Rączkowski.

Czy Anglia przyznała okręg przemysłowy Niemcom?

Bytom (EE) Według depesz z Genewy sekretarjat Ligi Narodów nie ogłosił dotychczas mowy, wygłoszonej rzekomo przez Balfour'a, a przyznającej cały okręg przemysłowy Niemcom. Powstaje wobec tego wątpliwość, czy wogóle Balfour mowę taką wygłosił.

Między Niemcami a Polakami na G. Śląsku nie doszło do porozumienia.

Bytom (EE) Ludność polska na G. Śląsku przygotowuje energiczny protest przeciwko nadużywaniu pod względem politycznym ze strony Niemców umowy polsko-niemieckiej w sprawie powrotu uchodźców górnośląskich do swych miejsc zamieszkanych. **Umowa ta ma na względzie sprawy czysto praktyczne, Niemcy jednakowoż usiłują ją przedstawić jako ważne porozumienie polityczne. Niemcy nie zaprzestali jednak mimo tej umowy szerzenia terroru, a nawet nie dotrzymują warunków umowy co do powrotu uchodźców. Ludność polska przeczy wobec tego kategorycznie jakoby pomiedzy Polakami a Niemcami na G. Śląsku doszło do jakiegokolwiek porozumienia politycznego** mimo szczerych usiłowań ludności polskiej do ugodowego załatwienia spraw drobniejszych czysto praktycznej natury.

Kłamstwa niemieckie.

Bytom (EE) Grenzschutz wystosował publiczne zapytanie do komisji międzysojuszniczej, czy jest jej wiadomo, że w okręgach zamieszkałych przez ludność polską nie jest przestrzeganym warunek równorzędności obu narodów przy tworzeniu straży granicznych, gminnych i t. p. Wbrew temu perfidnemu zapytaniu należy stwierdzić, że w okręgach polskich w skład owych straży wchodzą i Niemcy natomiast w okręgach północnych i zachodnich **niema ani jednego Polaka w służbie policyjnej lub też w strażach gminnych.**

Liga narodów nie wysłała jeszcze rzeczoznawców.

Bytom (EE) Doniesienia pism niemieckich, jakoby angielscy urzędnicy badali z polecenia Ligi Narodów okręg przemysłowy i powiaty rybnicki i pszczyński, są niezgodne z prawdą. **Liga Narodów nie wysłała dotychczas ani jednego rzeczoznawcy na G. Śląsk.** O ile jacyś Anglicy badali stosunki górnośląskie, to nie czynili oni tego z polecenia Ligi Narodów.

Straż nad granicą górnośląską obejmą Anglicy?

Bytom (EE) Dzienniki niemieckie donoszą, jakoby straż nad granicą górnośląską mieli objąć w niedługim czasie wyłącznie Anglicy, wspomagani przez Grenzschutz. Wiadomość ta jest jednak bardzo niepewną i nigdzie nie jest dotychczas potwierdzoną.

Liga narodów wyśle przedstawicieli Belgii i Hiszpanii.

Bytom (PAT). Donoszą z Opola że rzeczoznawcy z ramienia Ligi Narodów, mający przybyć w niedługim czasie na terytorjum plebiscytowe, składać się będą z przedstawicieli Belgii i Hiszpanji.

Zwolnienie internowanych Polaków.

Berlin (EE) Dzięki zabiegom rotmistrza Szczepanika, Niemcy zwolnili w dalszym ciągu 135 internowanych Polaków. Zwolnieni powrócili już do kraju.

Monarchiści niemieccy przygotowują atak na Górny Śląsk.

Berlin (EE) Wczorajsza „Freiheit" stwierdza w artykule zatytułowanym: „Wir warnen", że mimo dekretu rządu Rzeszy z maja b. r., wzbraniającego werbunku do Selbstschutzu, werbunek ten w dalszym ciągu się odbywa. Wolny korpus **„Oberland", z którego szeregów wyszli mordercy Erzbergera, przygotowuje się jawnie do ataku na G. Śląsk. Korpus ten** otrzymuje **codziennie świeże siły zapasowe z Bawarji i innych części Rzeszy.** W **Berlinie** oraz w innych miastach **Rzeszy odbywa się werbunek do**wolnego korpusu „Hindenburg", który **jest również rozlokowany** na G. Śląsku. Osławiony organizator wolnych korpusów porucznik Rossbach prowadzi w Berlinie przy ul. Otto Erickstrasse biuro werbunkowe na wielką skalę bez najmniejszego sprzeciwu ze strony władz.

Konflikt między Bawaryą a Rzeszą zaostrza się.

„Miarka nieprawości Berlina jest już pełną".

Berlin (EE). Zatarg pomiędzy rządem Rzeszy a rządem Bawarji zaostrza się bardzo znacznie i w szybkiem tempie. W sobotę odbyła w Monachium wielkie zgromadzenie bawarska partja ludowa, na którem minister Oswald oświadczył, **iż rząd Rzeszy traktuje Bawarję jak parobków, których się znosi obok siebie dlatego tylko, ponieważ się ich potrzebuje. Burza jeszcze nie minęła, mówił dalej Oswald, a grozi ona nieobliczalnemi następstwami dla państwowej myśli niemieckiej. Miarka nieprawości Berlina już jest pełną.** W dalszym ciągu swych wywodów Oswald oskarżał rząd Rzeszy i kanclerza Dra Wirtha, że w sprawie zarządzeń wyjątkowych nie porozumiewali się z rządami krajowymi, lecz wydali je na własną rękę. Zarządzenia te miały ujawnić silną rękę rządu Rzeszy wobec Bawarji, a ostatecznym ich celem jest zniszczenie drobnych resztek samodzielności Bawarji. Zgromadzenie przyjęło wywody Oswalda burzliwymi oklaskami.

Rząd pruski przeciw rządowi Rzeszy.

Berlin (EE). Rząd pruski oświadczył wczoraj w urzędowym komunikacie, że zarządzenia rządu Rzeszy w stosunku do Bawarji powzięte były i wykonane bez jego wiedzy i współudziału. Rząd pruski wyraża z powodu tego swe ubolewania i zapowiada przedsięwzięcie kroków, któreby w przyszłości nie dopuszczały do podobnego postępowania rządu Rzeszy.

Dzisiaj Liga Nar. zaczyna obradować nad sprawą polsko-litewską.

Paryż. 18. 9. (PAT Havas). Jak donosi „Temps" z Genewy, Rada Ligi narodów omawiać będzie na posiedzeniu poniedziałkowem sprawę sporu polsko-litewskiego. **Na posiedzeniu tem zabierze głos Hymans, który mówić będzie o poczynionych przezeń usiłowaniach doprowadzenia do porozumienia polsko-litewskiego.**

Litwa przyjmuje projekt Hymansa.

Genewa. 18. 9. (PAT). Od specyalnego korespondenta. Odpowiedź litewska z dnia 18 b. m., której tekst dotychczas urzędowo nie został ogłoszony, komentowana jest z pewnem zastrzeżeniem w sferach Ligi ja faktyczne przyjęcie nowego projektu Hymansa.

Rząd węgierski mobilizuje?

Praga, (E. E.) Wiedeński korespondent „Prager Presse" donosi, **jakoby rząd węgierski przeprowadzał od kilku dni cichą mobilizacyę swej armii.** Powołać miano dotychczas roczniki 1895—1900. **Punktem zbornym piechoty i konnicy ma być Szopron, artylerji zaś Kecskemeth.** Rada ambasadorów i poszczególne rządy sprzymierzone mają już mieć wiadomości o tej mobilizacyi. (Wiadomość powyższa jest bardzo podejrzaną ze względu na swe austryacko-czeskie pochodzenie — przyp. Red.)

Rada m. Budapesztu domaga się handlowego bojkotu Austryi.

Budapeszt, (E. E.) Rada miejska Budapesztu uchwaliła uroczysty protest **przeciwko oderwaniu się od Węgier Komitatów zachodnich.** Stwierdza ona, **że mieszkańcy tych komitatów mają pełne prawo i obowiązek bronić się siłą przeciwko gwałtowi im zadanemu.**

żada domaga się od rządu węgierskiego wstrzymania wysyłki artykułów żywnościowych do Wiednia i zakazu importu austryackich przetworów przemysłowych.

Oddział włosko-jugosłowiański przeciw Węgrom.

Paryż, (E. E.) Z Belgradu nadeszła wiadomość, jakoby tamtejszy poseł włoski miał zaproponować imieniem swego rządu rządowi jugosłowiańskiemu utworzenia mieszanego oddziału wojskowego włosko-jugosłowiańskiego, któryby miał musić Węgry do całkowitego i niezwłocznego wykonania postanowień traktatu z Trianon. Rządy koalicyi miały zgodzić się na takie rozwiązanie sprawy.

Wyrównanie granicy polsko-rosyjskiej.

Wilno. (PAT). Na podstawie porozumienia komisyi granicznej, która odbyła ostatnie posiedzenie w Połoc, **Polska uzyskała wyrównanie granicy na Radoszkowce. Zgodnie z traktatem ryskim jednostki gospodarcze i grunta wiejskie przyznano Polsce,** niezwłocznie zostaną od okupacyi bolszewickiej uwolnione.

Ruchawki antybolszewickie na Białorusi.

Wilno. (PAT). Pod Smoleńskiem wysadzono w powietrze pociąg bolszewicki. Pod Witebskiem ludność wiejska zdemololowała baterye armat. — Nastrój ludności wrogi dla bolszewików. Komisarze sowieccy nie robią kroku bez ochrony wojskowej.

Organizacye powstańcze na sowieckiej Ukrainie.

Lwów (Tel. wł. Podana przez „Gazetę wieczorną" wiadomość o wykryciu przez bolszewików powstańczych organizacji petlurowskich, potwierdza się. Organizacye te operowały w Kijowszczyźnie a zdradzone zostały przez jednego z dyrektorów gimnazjum, który cieszył się ich zaufaniem. Inne organizacye zostały ostrzeżone o zdradzie i tylko dzięki temu udało im się ukryć swoje czynności, i przenieść się na inne terytorja. W walce z oddziałem powstańczym pułk. Chrychorczuka, operującym w Poltawczyźnie został ranny głównodowodzący armii bolszewickiej na Ukrainie, Frunze.

Otwarcie Uniwersytetu ukraińsk. we Lwowie.

Lwów 18. 9. (Tel. wł.) Otwarcie uniwersytetu ukraińskiego we Lwowie odbędzie się za kilka dni, na razie odbywają się zapisy. Dotychczas zgłoszono około 3 tysiące słuchaczów. Wykłady odbywać się będą w salach „Narodniego Domu" i w dawnem muzeum Stauropigii. Specjalny komitet, na czele którego stoi prof. Dr Szczurat, zajął się rozmieszczeniem słuchaczów między obywatelami ruskimi we Lwowie. Młodzież zorganizowała się w osobne towarzystwo „Komitet ukraińskiej młodzieży", który pod kryptonimem „Kum" kieruje całą akcją i pilnie czuwa nad tem, aby nikt z młodzieży nie wpisał się na uniwersytet polski. Siły profesorskie składają się przeważnie z sił młodszych. Z profesorów uniwersytetu, przebywających na emigracji żaden jeszcze nie powrócił do kraju. Koszta utrzymania uniwersytetu pokryte będą z pożyczki amerykańskiej, na którą dotychczas zebrano 600 tysięcy dolarów.

O polsko-austryackie stosunki handlowe.

Lwów (Tel. wł.) Bawiący od kilku dni we Lwowie prezes polsko austr. Izby handlowej dr. Julian Twardowski, przyjął w sobotę w gmachu Izby handlowej szereg interesentów, pragnących informacji o możności i warunkach nawiązania stosunków handlowych między Polską a Austrją. — Dr. Twardowski informował ich, zaznaczając, że stosunki w Austrji znacznie się poprawiły i że w interesie obu państw leży, aby **jaknajprędzej nawiązać dawne stosunki handlowe.**

Specyalne pociągi na Targi Wschodnie.

Lwów. (Tel. wł.) Od 24 września do 5 października włącznie będą na Targi Wschodnie we Lwowie kursować między Warszawą a Lwowem przez Lublin i Rozwadów i między Krakowem a Lwowem nadzwyczajne pociągi.

Lloyd George nie uznaje niezawisłej Irlandyi.

W odpowiedzi na telegram de Valery, proponujący dalsze rokowania, odpowiedział Lloyd George, że rokowania te są tak długo niemożliwe, jak długo Irlandczycy domagają się, **by przedstawiciele ich uważani byli za przedstawicieli niezawisłego i niezależnego państwa.**

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Januarego	Poniedziałek
Wschód słońca: 6·39	19
Zachód słońca: 7·7	Września
Długość dnia: 12·25	

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Wtorek: Zemsta;
Środa: Burmistrz Stylmondu i Cud św. Antoniego, Maeterlincka.
Czwartek: Burmistrz Stylmondu — Cud św. Antoniego.
Piątek: Urzędniczka pocztowa;
Sobota: Dwie cnoty. kom. w 3 akt. Alf. Capus'a.

TEATR „BAGATELA".

Poniedziałek: Don.

TEATR M. OPERA I OPERETKA

Wtorek: Skrzypek z Lugano;
Środa: Rigoletto;
Czwartek: Skrzypek z Lugano;
Piątek: Rigoletto;
Sobota: Skrzypek z Lugano;

—oOo—

Fałszerze marek polskich w Warszawie.

Policya warszawska wpadła na trop handlu papierem wyrabianym specyalnie dla polskich banknotów. Po dłuższych poszukiwaniach schwytano handlarzy na gorącym uczynku w czasie tranzakcyi w jednej z restauracyi przy ulicy Franciszkańskiej w Warszawie. Skonfiskowano papier, co do którego stwierdzono, że pochodzi z papierni **w Jeziornie, gdzie wyrabiany jest papier na polskie banknoty.** Państwowy urząd zakładów graficznych potwierdził, że jest to papier, na którym drukują się nasze banknoty. Państwowy urząd zakładów graficznych potwierdził, że jest to papier, na którym drukują się nasze banknoty. Za papier ten płacono 7500 mk za kilo. Handlarzy tych aresztowano, zachodzi bowiem słuszne podejrzenie, że nabywali oni papier ten po 7000 za kilo, nie do pisania n. p. listów miłosnych, lecz do fałszowania marek polskich.

Wilno centralą bolszewicką dla Polski.

Policya w Wilnie wykryła **organizacyę bolszewicką, zamierzoną na wielką skalę.** Rewizya, przeprowadzona w dwu szkołach żydowskich na Pohulance i Zawalnej, ujawniła **olbrzymi skład litery nielegalnej,** która wskazuje między innemi, że w wywołaniu **ostatnich strajków kolejowych komuniści** wileńscy odegrali **wybitną rolę.** Skonfiskowano ostatni **numer „Kolejarza-Komunisty".**

Na czele organizacyi stał przysłany **z Petersburga wybitny działacz bolszewicki, czynny pod pseudonimem „Siemionow". Polak z pochodzenia.**

Organizacya operowała **głównie między młodzieżą szkolną,** którą dzielono **na trzy t. zw. sfery: sfera Marxa, Liebknechta i Engelsa.** Do pierwszej zaliczano **młodzież akademicką** i klas wyższych, do ostatniej — **dzieci od 10 do 12 lat,** pełniące obowiązki kolporterów.

Aresztowano około 40 osób, w tem „Siemionowa" i 3 słuchaczy uniwers. Sekretarz organizacyi zbiegł. **Skonfiskowano 500 klg. broszur i proklamacyi,** przeznaczonych dla Warszawy, Łodzi i Zagłębia.

Są poszlaki, że w obecnej chwili Wilno stanowi **centralę,** zaopatrującą sfery **komunistyczne Polski** we wszelkie wydawnictwa agitacyjne, a jeżeli nie centralę, to w każdym razie pierwszorzędną filją Petersburga i Moskwy, pracującą na „ekport zachodni".

—oOo—

Wykrycie organizacyi bolszewickiej w pow. lubartowskim.

Donoszą nam, że na terenie powiatu lubartowskiego w województwie lubelskiem została **ujawniona organizacya bolszewicka, podtrzymująca kontakt z Berlinem.**

W Tenczynie w powiecie lubartowskim aresztowano nawet kierownika tejże organizacyi Wyrosta Stanisława.

Władze są na tropie innych członków organizacyi lubartowskiej.

—oOo—

(l) **Przyjazd lekarzy franc. do Krakowa.** Dzisiaj o godzinie 8 rano przybędzie do naszego miasta wycieczka lekarzy francuskich. Po powitaniu na tut. dworcu kol. przez krak. komitet dla podejmowania lekarzy — wycieczka uda się na śniadanie do T-wa lekarskiego, poczem zwiedzi ważniejsze zabytki Krakowa. Popołudniu odbędzie się w sali T-wa lekarskiego posiedzenie naukowe, na które uczestników wycieczki zaproszono. Wieczorem goście przybędą do teatru im. Słowackiego, gdzie będą obecni na przedstawieniu „Zemsty".

(t) **Kradzież roweru.** Wczoraj nieznany sprawca skradł rower na szkodę Ferdynanda Żylańskiego. Żylański, wchodząc do kamienicy pod l. 5 przy ul. Biskupiej, pozostawił rower, oparty o mur, a kiedy po kilku chwilach powrócił — już roweru nie zastał.

(t) **Szalony woźnica.** Wczoraj po południu ukazała się na ul. Florjańskiej w szalonem tempie pędząca dorożka. Oszalała dorożka zagrażała życiu przechodni a nawet najechała na 54-letniego Jana Drwęca, który odniósł skutkiem tego ciężkie obrażenia na całem ciele.

Zauważyć należy, że tego rodzaju wybryki woźniców zdarzają się dosyć często i władze nasze winny na to odpowiedniemi przepisami i karami zareagować.

Pół miljona urzędników państwowych w Czechach. Według zestawień statystycznych zatrudnia Czechosłowaczyzna 155.000 kolejarzy, 53.633 urzędników, 44.149 służbistów, 40.000 nauczycieli, 16.778 księży, 14.261 żandarmów, 190.000 żołnierzy, 2.800 podoficerów, 8.000 oficerów, 249 różnych służbistów, czyli razem 524.870 osób. Po odliczeniu wojska utrzymuje republika jeszcze 334.870 osób na różnych urzędach państwowych.

Ta olbrzymia liczba urzędników jest też główną przyczyną bankructwa budżetu czeskiego. Pensje funkcjonarjuszy państwowych (bez wojska) wynoszą **przeszło 9 miljardów** koron czeskich i pochłaniają blisko połowę całego budżetu państwowego Czech.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział w oddaniu ostatniej przysługi ś. p. mężowi i ojcu naszemu Janowi Jaroszowi, a przedewszystkiem Przewielebnemu ks. Kan. Pilchowskiemu i ks. Małysiakowi wraz z asystą, a wreszcie wszystkim Przyjaciołom i Kolegom ś. p. Zmarłego, a także i życzliwej Publiczności, składa niniejszem serdeczne podziękowanie.

Żona z dziećmi.

ZE SPORTU.

PIŁKA NOŻNA.

Wisła-Jutrzenka 3:0 (2:0). Przegraną Jutrzenki przypisać trzeba zmianie składu napadu, skutkiem czego stracił on zarówno pod względem kombinacyjnym, jak i na sile przebojowej. Wszystkie ataki kończyły się zazwyczaj na polu karnem, mimo że obrona Wisły była wczoraj niepewna.

Napad Wisły natomiast grał dobrze chociaż za ostro. Ustawicznie przedzierał się przez doskonałą obronę Jutrzenki, z braku jednak współdziałania własnej pomocy, nie mógł wykorzystać wielu pomyślnych sytuacji.

Gra miała przebieg dość żywy i zajmujący. Pierwszą bramkę zrobił Izpurna, dwie następne Kowalski.

Makkabi-Makkabi (Cieszyn) 9:2 (6:1).

O jakości cieszyńskiej drużyny świadczy najlepiej wynik zawodów. Prócz środkowego napastnika, reszta to gracze, umiejący zaledwie piłkę kopnąć, bez śladu jakiejkolwiek kombinacji. Braki techniczne i taktyczne zastępują siłą fizyczną, odpychając poprostu przeciwnika rękami od piłki.

Nic też dziwnego, że gra nie była interesująca, a Makkabi krakowska bez wysiłku zdobyła przez Heina i Bazesa po cztery bramki, przez Perlmuttera zaś jedną,
z rzutu karnego, drugiego strzelił
Goście uzyskal. pierwszego goala środkowy napastnik.

Poznań. Pierwsza footballowa drużyna kobieca w Polsce. Przy tamtejszym T. S. „Unia" zorganizowała się pierwsza w Polsce kobieca drużyna footballowa. Przykład ten powinien zachęcić Krakowianki, wśród których piłka nożna posiada tyle zagorzałych zwolenniczek.

S. P.

Match piłki nożnej Warta-Cracovia rozegrany w Poznaniu dał wynik 2:2.

Wiedeń. Mistrzostwa.
Rapid—Rudolfshuegel 1:0.
Rapid—W. A. T. 6:2.
Amateur — Floridsdorf 2:1.
Amateur—Hertha 4:1.
Hakoah—Floridsdorf 2:1.
Rudolfshuegel—Wacher 2:2.
Admira—Simmering 3:2.
Budapeszt. Mistrzostwa.
M. T. K.—Vasas 5:0.
Ujpesti—M. A. C. 0:0
Kispesti—T. T. C. 2:0
B. T. C.—VII. Ker. 0:0
F. T. C. —III. Ker. 1:1
Toerekres —Y: A: C: 1:0.

Eugeniusz Acolkie.

Życie podług zasad hygieny.

Przejąłem się zupełnie nauką higjeny, postanowiłem słuchać ślepo lekarzy i zacząłem życie podług zasad higjeny. Śpię więc przy otwartych oknach, przyczem budzę się rano pokryty grubą warstwą pyłu ulicznego. Postanowiłem nie pijać mleka surowego, lecę więc po asygnatkę na spirytus do magistratu — niema spirytusu i nie prędko będzie! Ha trudno, trzeba czekać cierpliwie. To samo powiedział mi mój fryzjer, któremu kazano mieć spirytus, tylko zapomniano wymienić źródła z którego tenże tryska.

Nie wolno jeść nie wymytych owoców — lecę pod wodociąg — zamknięty.

Głupstwo zaczekam z tem do wieczora!

Organizm do odżywienia potrzebuje białka, tłuszczu i cukru. Białko jest na tłuszcz i cukier poczekam drobnostka.

Nie należy zaniedbywać żadnej rany — skaleczyłem się w palec, biegnę do apteki: proszę lyzoformu — niema gazy xeroformowej — niema waty — nie ma, niech Pan zaczeka (z zakażeniem!) kilka dni, nadejdzie transport, ale naturalnie wszystko będzie znacznie droższe!

Zacząłem się tedy zastanawiać nad wynalezieniem sposobu życia higjenicznego w obecnych warunkach i doszedłem do przekonania, że i tu bez namiastek i paska się nie obędzie.

Zamiast okien otwieram więc drzwi, mleko zamiast gotować, odkażam karbolem, golę się sam, owoce kąpię we wannie, w której mam zawsze wodę na wszelki przypadek i do wszelkiego użytku, zrobiłem duży zapas opatrunków i lekarstw (od tego czasu nie choruję zupełnie).

Czyż jednak organizm nasz będzie tak ciągle cierpliwie „czekał“ aż nadejdą lepsze czasy?

W stancyi u stróża mego domu mieszka 8 osób, między innemi jedno dziecko cierpiące na gruźlicę płuc. Wiedząc, jak udzielającą chorobą jest gruźlica, postanowiłem temu zaradzić. Idę do szpitala i pytam lekarza czy dziecko przyjmie? Niestety, żałujemy mocno, ale gruźlicy „wogóle“ nie przyjmujemy z powodu braku miejsca! Wracam więc do domu i radzę, by dziecko sypiało na ganku, bo gruźlicę leczy się skutecznie świeżem powietrzem.

Czyż i inni potrafią na wzór mnie i nadal mimo nadludzkich wysiłków stosować się do zasad hygieny?

Czyż mamy na to ministerstwo czy departament zdrowia (nazwa dalsza „szczęścia o pomyślności“ została już z powodu uszczuplania personalu urzędniczego usunięta), by nam wydawało polecenia i przestrogi, a umożliwiało ich wykonanie i wprowadzenie w czyn?

Dlaczego Anglicy nie lubią Polaków.

Znany publicysta francuski p. Bienaimée wygłosił w Warszawie odczyt na temat: „Dlaczego Anglicy nie lubią Polaków“.

Przyczyny są — według niego — następujące: Anglicy nie znają narodu polskiego, albo raczej źle go znają. Ogół angielski wie przedewszystkiem o Polakach jedno: Polacy to „papiści“. A papistów Anglicy nienawidzą od czasu Kromwela. Ksiądz Lutosławski w abs... urdalnym swoim artykule niedawno wywodzący powszechne, nawet niechrześcijańskich narodów, przyznawanie pierwszego miejsca w ceremoniałach międzynarodowych papieżowi, z wyjątkiem, jak powiada, zwyrodniałego wschodu (Rosji carskiej i niecarskiej), popełnił tedy nieścisłość historyczną, pomijając zachodnią Wielką Brytanję. — W Anglji mamy naród nieżyczliwy właśnie z tej racji, że uchodzimy w jej oczach za naród ślepo hołdujący papieżowi.

Po drugie, Anglicy uważają za Polaków pewnych mieszkańców pewnej dzielnicy londyńskiej, Whitechapel, żydów z Rosji, długowłosych, rzadko się myjących. Anglicy zdolni są do takiej paradoksalnej nieścisłości, do takiej, możnaby rzec, Lloyd-George'owskiej nieścisłości. Jesteśmy w ich opinji jednocześnie papistami i judaistami. Szkoda, że nie posiadamy aparatu propagandowego, któryby potężnych wyspiarzy z nami zapoznał. Francja, jako urocze państwo o świetnej wielowiekowej renomie, posiada urząd propagandy wewnętrznej i zewnętrznej, a my, po tak długiem nieistnieniu politycznem, ani myślimy o propagandzie! Ta nieopatrzność już dzisiaj się na nas mści.

Kobieta jako policyantka.

Pewnego dnia lipcowego na jednej z najbardziej uczęszczanych ulic Paryża przechodnie byli świadkami krótko trwającej a nieco tajemniczej sceny, która ich silnie zaintrygowała. Oto młoda, elegancka kobieta podeszła do jakiejś jejmości i szepnęła jej kilka słów na ucho. Tamta zbladła i odpowiedziała obelgą. Młoda kobieta chwyciła ową jejmość za rękę i wydarła przedmiot starannie ukrywany pod torebką ręczną. W tej chwili policjant zbliżył się do tych kobiet i cała trójka powędrowała do najbliższego komisarjatu policji.

Myliłby się ten, ktoby sądził, że chodziło tu o jakąś aferę miłosną lub coś w tym rodzaju, młoda dama poprostu była funkcjonarjuszką policji, śledząca złodziejki sklepowe. Albowiem policja paryska od szeregu lat posługuje się kobietami przy śledzeniu złodziejek w sklepach wielkich i magazynach mód. Próba ta współpracy kobiet z policją wydała doskonałe rezultaty, jednak pomimo tego prefektura policji paryskiej nie zdecydowała się na angażowanie etatowych policjantek. W poszczególnych wypadkach przestępstw kryminalnych policja niejednokrotnie ucieka się do pomocy kobiet, które oddają niekiedy nieocenione usługi. Rzucono zatem projekt, aby stworzyć specjalną brygadę inspektorek policji, ale prefekt Hennion sprzeciwił się temu, oświadczając, że kobieta jest zbyt mało dyskretna, aby ją można stale zatrudniać w sprawach kryminalnych. Pan Hennion niechętnie widzi u siebie kobiety nawet w charakterze urzędniczek biurowych. W tym wypadku jest on innego zdania aniżeli słynny Fouché, który bardzo chętnie posługiwał się kobietami, zwłaszcza tam, gdzie chodziło o szpiegostwo polityczne.

Proponował nawet Napoleonowi stworzenie specjalnego oddziału kobiecego policyjnego, ale nie spotkał się z aprobatą cesarza. Napoleon nie miał w tym kierunku zaufania do kobiet.

Niemniej liczni fachowcy wyrażają zapatrywanie, że kobieta w służbie policyjnej może być wielce użyteczna.

Jak się przyjmuje „Króla Kinematografu“

W starożytności siedm miast greckich sprzeczało się o to, które z nich jest miejscem urodzenia Homera. Obecnie cały szereg miast angielskich przypisuje sobie zaszczyt, że stała w nich kolebka słynnego aktora filmowego Charlie Chaplin zwanego Charlot, który obecnie przybył do Anglji, witany uroczyście nie jak „król kinematografu“ ale jak prawdziwy monarcha.

Na razie kwestja urodzenia Chaplina osłonięta jest mgłą tajemniczości. Jedno z pism paryskich twierdzi, że urodził się on w Paryżu, dokąd przybyli na tournée jego rodzice, artyści cyrkowi, zaś madrycki „El Mundo“ twierdzi, że słynny artysta kinowy jest rodowitym Hiszpanem. W każdym razie niepewność ta nie wpłynęła bynajmniej na zmniejszenie entuzjazmu dla Chaplina, które mu zgotowano iście królewskie przyjęcie. Przybył on na okręcie „Olympic“. Już w porcie urządzono mu owację, w której brał udział burmistrz miasta Southhampton i władze municypalne. Do Londynu udał się pociągiem specjalnym gdzie przedstawiciele władz miejskich, sfer arystokratycznych i świata artystycznego oczekiwali go na dworcu Waterloo, na który wstęp zwykłym śmiertelnikom był wzbroniony. Wymierzono w przybywającego artystę deszcz pocisków kwiatowych i skierowano ku niemu soczewki aparatów fotograficznych i kinematograficznych. W dzielnicy Piccadilly przygotowano mu apartament wspaniały pod balkonem zgromadziły się tłumy wielbicieli jego talentu, którzy do późnej nocy wznosili okrzyki na cześć Chaplina.

Zaiste, że warto być królem kinematografu, zwłaszcza, że taki monarcha nie potrzebuje się obawiać żadnych zamachów. Pisma angielskie i francuskie przepełnione są opisami pobytu Chaplina w Anglii. Jednem słowem jest to angielska sensacja dnia!

Korsarze morscy w wieku XX.

Tajemnicze okręty u brzegów Ameryki.

Opinja publiczna w Ameryce od pół roku jest poważnie zaniepokojona. Taksamo władze rządowe biedzą się nad rozwiązaniem tajemniczej zagadki zaginionych okrętów.

Zaszły bowiem niezrozumiałe wypadki zaginięcia okrętów. W ciągu ostatniego półrocza z portów amerykańskich wypłynęło około 20 większych mniejszych okrętów które dotychczas nie wróciły i o których zaginęła wieść. Poszukiwania przedsiębrane przez całe eskadry okrętowe amerykańskie, jak również zapytania radiotelegraficzne nie dały żadnego wyniku. Widziano wprawdzie parę okrętów na morzu, lecz te zawsze ulatniały się w niewiadomym kierunku na widok zbliżającej się eskadry. Najpierw sądzono, że okręty owe zostały uprowadzone z morza przez bolszewików i zaprowadzone do portów rosyjskich. Tam miały być one przemalowane, pocz em włączone w skład floty handlowej rosyjskiej. Co do załogi, to oficerowie mieli być przez zbolszewizowanych marynarzy wymordowani. Uznano bowiem, że marynarze amerykańscy mają skłonności bolszewickie. Były nawet o tem telegramy.

Wśród społeczeństwa amerykańskiego powstało oburzenie na Rosję za te kradzieże. Aliści później przekonano się, że to podejrzenie jest bezpodstawne. Zauważono bowiem parokrotnie, że zaginione okręty bynajmniej nie zostały przemalowane, lecz tu i tam, w różnych szerokościach oceanu pływają. Powstało zatem podejrzenie, iż wszystkie te okręty padły ofiarą napadów korsarskich, ich załogi zostały w pień wymordowane, a statki przywłaszczone przez zbójców morskich. Poczciwych marynarzy, którzy padli ofiarą swoich obowiązków, opłakiwano i żałowano.

Jedynie właściciele tych zaginionych okrętów zachowywali tajemnicze milczenie i dziwną obojętność. Zaginione statki przestały ich martwić, i snać pogodzili się z losem bankrutów. Aliści cała ta bajka o bolszewikach, korsarzach itp. znajdzie wkrótce wytłumaczenie. Tajemnica okrętów, które tu i ówdzie widziano krążące zagadkowo koło wybrzeży Atlantyku wyjdzie na jaw dzięki wykryciu t. zw. „blockade runners“, które wyładowywały drogą kontrabandy całe pokłady napojów alkoholowych na wybrzeżach New Jersey. Do takiego bowiem przekonania doszli agenci akcyźni i prohibicyjni. Jako dowód przytaczają oni znalezioną wódkę wartości 20.000 dolarów, która została wyładowana na brzegu do jaskini skalnej z rzekomego „okrętu tajemniczego“.

Urzędnicy prohibicyjni, spełniający prawo Volsteada, są pewni, że dokonywane na olbrzymią skalę przemytnictwo napojów wyskokowych odbywa się za pomocą tych słynnych okrętów zaginionych. Okręty te nocą przypływają do brzegów i małymi łodziami wywożą na ląd w ukryciu zakazany trunek. Nic więc dziwnego, że właściciele okrętów nic nie mówią, bo na tej przemycanej wódce dobrze zarabiali.

Ile soli produkujemy w Polsce.

Główne bogactwo solne Polski leży w pasie podkarpackim, gdzie znajdują się największe i najbogatsze kopalnie i warzelnie soli. W Małopolsce mamy następujące kopalnie: Wieliczka, Bochnia, Kałusz, Kosów (także warzelnie) i warzelnie: Stebnik, Lacko, Dolina, Bolechów, Drohobycz, Lanczyn.

W Kongresówce znajduje się jedna warzelnia w Ciechocinku.

W Poznańskiem bogatemi złożami solnemi słynie Inowrocław, Wapnia Góra, Szubin; zapasy soli tych złóż wynoszą przypuszczalnie 250 miljonów wagonów.

Z dotychczasowej produkcji roku 1921 daje się zauważyć silny wzrost jej w stosunku do lat poprzednich. Tak naprzykład w lipcu 1919 r. saliny nasze dały 17.400 tonn, a przeciętna ich produkcja miesięczna pierwszych pięciu miesięcy roku bież. wynosiła 21.312 tonn.

Przy dotychczasowej produkcji dowoziliśmy sól, gdyż własna nie wystarczała na pokrycie zapotrzebowania wewnętrznego.

W roku 1920 przywóz soli do Polski wyraził się w sumie 64.952 tonn, lecz przywóz ten, wysoki z początku zeszłego roku, zmniejszał się stale ku końcowi. W roku 1921 przywieźliśmy w styczniu 310 tonn soli kuchennej, w lutym 357 tonn, w marcu 196 tonn, razem 836 tonn soli kuchennej o kwietniu zaś nie mamy już w oficjalnych danych statystycznych zanotowanego przywozu soli, lecz z cyfr tych widać, że w roku 1921 przywóz soli z zagranicy jest minimalny, własna produkcja nam wystarczy.

WYJAŚNIENIA I PORA... BEZPŁATNIE W ADMINISTRACJI... OGŁOSZENIA ODDZIAŁ DLA OGŁOSZEŃ OTWARTY... GODZ. 8-1 I OD 4-7. CENY OGŁOSZEŃ UMIESZCZONE SĄ W NAGŁÓWKU.

DROBNE OGŁOSZENIA

WOLNE POSADY

POSZUKUJEMY do większego biura 2 panien biurowych bardzo biegle piszących na maszynie. Zgłoszenia z odpisami świadectw pod „F.C." do administracji Gońca. 5283

ZDOLNEJ krawczyni poszukuje się za dobrem wynagrodzeniem na 2 tygodnie. — Zgłoszenia pod „zdolna krawczynia" do Admin. Gońca krak. 52

PRAKTYKANT handlowy samojscowy potrzebny zaraz w handlu W. Sliwińskiego. Kraków, Długa 63. 5232

SAMODZIELNY buchalter(ka) bilansista poszukiwany dla firmy w Borysławiu. Oferty wnosić pod „Borysław, fach pocztowy nr 148". Posada natychmiast do objęcia. 5244

SPRZEDAŻ

PRASE do słomy orygin. „Klinger" prawie nową Mkp. 428.000 sprzeda PION Lwów-Zamarstynów, Lwowska 48. 4896

SPRZEDAM książki. Zgłoszenia od 3-30—4. Retoryka 9 parter na lewo. 5330

KASY kontrolne maszyny do pisania do sprzedania Specyalny warsztat do naprawy, J. Hecker, Kraków ul. Marka 25. 509

DO sprzedania 1 stolik elegancki, 1 beczka większa Sobieskiego 16 b I p. na prawo. 5332

FORTEPIAN Hofbauera zaraz do sprzedania ulice Kochanowskiego 16. parter na lewo. 5265

KOMPLETNE urządzenie młyńskie ... we wszystkich numerach dostarcza natychmiast zarejestrowana firma: Riesel Schieber i Friedländer, — Lwów, ul. Brajerowska 11a

SPRZEDAM 4 m czarnego materyału. Zgłoszenia od 3-20-4 Retoryka 9 parter na lewo. 5328

SPRZEDAM tanio, dwie mniejsze bluzki studenckie, żakiet pluszowy, kapelusze damskie, Al. Krasińskiego 14, IV p. popołudniu. 5240

SPRZEDAM 24 morgów gruntu I klasy w nowiciu wielickim koło Gdowa. Cena 4100 dolarów. Wiadomość Sąd Dobczyce 5199

GRUNT na Stasku ciesz. godzinę od miasta Bielsko-B ała 33², morga z dobremi budynkami kompl. żywym i martwym inwentarzem i tegoroczne zbiory, zaraz do oddania za dolary Wiadomości udziela Kłapoć Józef, Mazańcowice nr. 29. 5372

FOLWARK 216 morgów z parowym młynem całym inwentarzem żywym i martwym blizko Lwowa za pietnaście tysięcy dolarów do sprzedania. Kleczewski, Lwów Chodkiewicza Nr. 7. 5 7

DLA urządzenia szklannej huty sprzedam obok kolejki państwowej wielkie głębokie torfowiska osuszone z lasem sosnowym. Cena 10.000 Mk. mórg. Zwracać się Kowel Turydyka 6, Gębski. 5029

SPRZEDAM kabine do elektryzowania dla użytku lekarskiego, aparat fotogr. Ernemann, 10×15 rower „Puch" i magnet 6 cylindrowy ul. św. Jana 16, II, p. 3 drzwi. 5067

SPRZEDAM obok kolejki państwowej 900 morgów lasu sosnowego, 450 morgów głębokiego torfowiska osuszanego i 250 morgów pastwiska. Cena 10.000 Mk za mórg. Zwracać się Kowel Turydyka 6. Głębski 536

MATERJAŁU dla odbudowy desek, krąglaków, budowlanych sontów it.p. poszukuję do natychmiastowej dostawy wprost od producentów. Zgłoszenia pod „Paraf" do Biura ogłoszeń S. Sokołowskiego i Ski Lwów Jagiellońska 7. 515

DO sprzedania antyczne biurko, Sobieskiego 16, I p. na prawo. 5331

PARCELĘ półtoramorgową w najdroższej dzielnicy Krakowa blisko toru kolejowego, ziemia pierwszorzędna do sprzedania za tysiąc dwieście dolarów. Zgłoszenia do Adm Gońca pod Toporczyk, 5318

TANIO do sprzedania. Rower „Puch", magnet 6-cylindrowy, aparat Ernemann 10×15. Gabina do elektryzowania dla użytku lekarskiego, ul. św. Jana L. 16 II p. 5023

KAMIENICĘ 3 piętrową z kompletami w Bydgoszczy do kupienia z rąk niemieckich za stopięćdziesiąt tysięcy marek niemieckich Wolne mieszkanie centrum miasta. Zgłoszenia do Adm Gońca pod Świda. 5319

KUPNO

WEŁNY wiejskiej każdą ilość kupię. Oferty pod „Paraf" do Biura Ogłoszeń S. Sokołowskiego i Spki Lwów Jagiellońska 7. 5021

DZIERŻAWY gospodarstwa rolnego, względnie rybnego lub leśnego szuka fachowiec na kaucję. Zgłoszenia pod „Paraf" do Biura Ogłoszeń S. Sokołowskiego i Ski Lwów Jagiellońska 7. 524

KUPIĘ dobry aparat fotograficzny. Szczegółowe oferty pod „Anastygmat" przyjmuje Administracja

KUPIĘ aparat fotograficzny lusterkowy mały format. Zgłoszenia do Adm Gońca pod „Aparat". 5037

MATRYMONIALNE

PANNA z lepszego domu lat 24 z posagiem i gotówką do 100.000 Mk., poszukuje tą drogą mężczyzny na stanowisku do lat 30 w celu wymiany zdań. — Małżeństwo niewykluczone Kraków, Basztowa 15 IIp. Zofia P. 5319

OSOBA młoda, indywidualna poszukuje towarzystwa mężczyzny bardzo kulturalnego. Zgłoszenia do Administracyi Gońca pod „Suleika". 5306

MŁODA przystojna dystyngowana pragnie poznać mężczyznę bardzo kulturalnego. Zgłoszenia do Gońca pod „Wanda". 329

BLONDYNA b. przystojna lat 30 pragnie poznać mężczyznę w celu towarzyskiem inteligentnego. Zgł. do Administracji Gońca pod „Rozwódka". 5353

HANDLOWIEC lat 26, brunet posiadający większą gotówkę pragnie poznać pannę lub wdowę posażną do lat 25. Zgłoszenia do Admin, Gońca pod „Z.Z." 5351

KAWALER lat 26 przystojny brunet, na rządowem stanowisku, kochający muzykę, pragnie nawiązać korespondencye z panną lub wdową do lat 26. Małżeństwo bardzo możliwe. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Huragan". 5219

RÓŻNE

UNIEWAŻNIA się zgubiony dokument wojskowy zwolnienia na nazwisko Sebastjan Mechnik z Mogiły pod Krakowem. 6253

ZGUBIONĄ kartę odrocze nia na nazwisko Matula Franciszek Oświęcim unieważnia się. 6216

SKRADZIONO dokumenta wojskowe na nazwisko Nowakowski Szymon urodzony w r. 1895 w Bibicach które unieważnia się

WEŁNĘ do czyszczenia maszyn (Putzwolle) czysta bez domieszek papieru od 10 kg wzwyż. **TOWOTT** żółty od 100 kg wzwyż **WAZELINĘ** techniczną żółtą. **PASY** transmisyjne skórzane dostarcza: BIURO TECHNICZNE **A. ROMER** Kraków. ulica Długa L. 74. 5304

Potrzebna rutynowana **nauczycielka** Polka do 9-cio letniej dziewczynki, znająca język francuski i niemiecki za dobrem wynagrodzeniem. Zgłosz. Sliwińska, majątek ziemski Pomyje koło Pelplina, Pomorze.

Poszukujemy do natychmiastowego wstąpienia **100-150 robotnic bardzo biegłych maszynistek 100 robotnic bardzo biegłych do ręcznego szycia kilku bardzo zdolnych przykrawaczy na robotę cyw. kilku b. zdolnych majstrów** POWSZECHNE TOWARZYSTWO KONFEKCYJNE w Krakowie ulica św. Marka L. 35. 5284

PAROWY AGREGAT

w doskonałym stanie w ruchu - kompletny

PARO DYNAMO, maszyna stojąca kompamid, z konden. fabr. Schiebau - Elbing 1904 r. 215 H.P. 190 obrot. 10 atm. przegrz. pary połączona z **DYNAMO PRĄDU** st. Siemens-Schuckert 440/470 Wolt 275 Amp. z aparatami i przyrządami **KOCIOŁ 2**-rurowo płomienny fabr. H. Panksch z przegrzew. Babcock - Wilcox 10 atm. powierzchn. 90,5 m²

natychmiast do sprzedania

Szczegóły, warunki, rysunki: 5241

Inż. JULIUSZ ALTER

WARSZAWA — Krakowskie Przedm. 6, Telefon 52-49. Telefon 52-49.

WÓZKI DZIECINNE odnawia precyzyjnie oraz przyjmuje wszystkie roboty tapicerskie po niskich cenach **PRACOWNIA TAPICERSKA** Kraków — ulica Mikołajska Nr. 7. — Kraków 5282

Przechowo, Młyny i Tartaki Tow. Akcyjne

stacya Przechowo, pow. Swiecie, Pomorze.

Największe młyny na Pomorzu polecają w ładunkach wagonowych

Mąkę żytnią i pszenną.

Na żądanie służymy opróbkowanemi ofertami. 5005

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE KRAKÓW, ul. Sławkowska 1 dostarcza wagonowo **żelazo** pochodzenia krajowego, przy krótkich terminach dostawy. 5052

Majątki ziemskie

gospodarstwa rolne, młyny, tartaki i różne posiadłości w Księstwie Poznańskiem i na Pomorzu mamy na sprzedaż. Posiadamy wiele gospodarstw rolnych z inwentarzami budynkami i zbiorami w różnych wielkościach a mianowicie od 200 do 500 i wyżej morgów o glebie żytniej, jak i pszenno burakowej. Zalecamy wszystkim Panom chcącym nabyć dobre i piękne gospodarstwa aby jak najspieszniej zwrócili się do naszego Biura pisemnie a najlepiej osobiście celem wybrania, sobie najodpowiedniejszego gospodarstwa do kupna. Biuro nasze udzieli wszelkich informacyj, wskazówek i porad i podejmuje się przeprowadzić kupno jak najkorzystniej i jaknajrzetelniej. Adres: **Biuro Przemysłowo Rolnicze „Agricola" we Lwowie ulica Sapiehy 57.** 5245

GOSPODARSTWO

40 morgów z łąką, budynkiem mieszk., oborą i stodołą w Puszczykowie pod Poznaniem zaraz do objęcia. Inwentarz martwy (nowy) i żywy kompl. można objąć po dzierżawcy. Oferty uprasza się pod Nro 23701 do biura ogł. „Par" — Poznań, Fr. Ratajczaka 8. 5251

MYDŁO do prania najlepszej jakości hurtowo po 310 Mp. Wagonowo taniej. W paczkach pocztą opłacone za zaliczką 5 kg. 1700 Mp. poleca firma **S. BINZER**, Kraków Radziwiłłowska 15. Tel. 1419

Wydawca: W zastępstwie Spółki wydawniczej Goniec Krakowski", Spółki z ograniczoną poręką: Marjan Fox ... Odpowiedzialny Ludwik Gronus
Drak. Kat. Spółki wydawniczej „Prawda" w Krakowie.